इन्द्रः। अथैकराजो अभवज्जनानाम्" इति। स्पष्टोऽर्थः॥

अथ हविषः पुरोऽनुवाक्यामाह। "इन्द्रो देवाञ्छम्बर-हत्य आवत्। इन्द्रो देवानामभवत् पुरोगाः। इन्द्रो यज्ञे हविषा वावृधानः। वृत्रतूर्नो अभयꣳ शर्म्म यꣳ सत्" इति। 'शम्बरहत्ये' शम्बराख्यस्यासुरस्य वधे निष्पन्ने सति, सः 'इन्द्रः', 'देवान्', 'आवत्' रक्षितवान्। स च 'इन्द्रः', 'देवानां', मध्ये 'पुरोगाः' 'मुख्यः' अभवत्, 'इन्द्रः' अस्मिन् यज्ञे 'हविषा', 'वावृधानः' अतिशयेन वर्द्धते, 'वृत्रतूः' वृत्रघाती, सः 'इन्द्रः', 'नः' अस्मभ्यम्, 'अभयं' भयरहितं, 'शर्म' सुखं, 'यंसत्' यच्छतु॥

अथ हविषो याज्यामाह। "यः सप्त सिन्धूꣳरदधात् पृथिव्यां। यः सप्त लोकानकृणोद्दिशश्च। इन्द्रो हविष्मान्त्सगणो मरुद्भिः। वृत्रतूर्नो यज्ञमिहोपयासत्" [८] इति। 'यः' अयम् इन्द्रः, 'पृथिव्यां', 'सप्त', 'सिन्धून्' समुद्रान्, 'अदधात्' स्थापितवान्, 'यः' इन्द्रः, 'सप्त लोकान्' भूरादीन्, 'दिशश्च', 'अकृणोत्' कृतवान्, 'मरुद्भिः', देवैर्युक्तत्वेन 'सगणः' गणसहितः, 'इन्द्रः', 'हविष्मान्' हविर्युक्तोऽभूत्, 'वृत्रतूः' वृत्रघाती, सः इन्द्रः, 'इह' लोके, 'नः' अस्मदीयं, 'यज्ञं', 'उपयासत्' उपागच्छतु॥

अत्र विनियोगसङ्ग्रहः।

सोमो धेनुमिति प्रोक्तं सौम्ये विष्णोर्नु वामने।
आते महो य ऐन्द्रे स्यान्मरुत्वत्येन्द्रके मरुत्॥
इन्द्रो वृत्रे तुरैन्द्रे स्याद्वर्णितं सूक्तपञ्चकम्।

इति तृतीयोऽनुवाकः॥ ३॥